

UPUTSTVO ZA AUTORE

Časopis *Psihološka istraživanja* objavljuje teorijske radove, pregledne radove, originalne istraživačke radove, stručne radove i prikaze iz svih oblasti psihologije koji nisu prethodno objavljeni i nisu istovremeno podneti za objavljivanje u nekoj drugoj publikaciji. Važan kriterijum selekcije radova jeste društvena relevantnost analizirane teme (videti *Uređivačku politiku* časopisa). Rukopisi treba da budu pripremljeni prema standardima časopisa *Psihološka istraživanja*, tj. u skladu sa APA (American Psychological Association) Publication Manual, 7. izdanje (<http://www.apastyle.org/>). Za prijavu radova koristi se *SCIndeks Asistent*, sistem za online uređivanje časopisa preko linka:

<https://aseestant.ceon.rs/index.php/index/login>

Prilikom prijave rada, uz rukopis je potrebno priložiti i potpisanu *Izjavu autora* na kraju ovog dokumenta.

Radovi koji nisu adekvatno pripremljeni neće se recenzirati.

Autori iz celog sveta pozivaju se da pošalju svoje radove.

U pripremi rada treba se držati sledećih uputstava:

Dužina rada

Rad mora biti napisan u tekst procesoru Microsoft Word u .doc formatu (ne .docx), na stranici formata A4, fontom Times New Roman (12 tačaka), latinicom, s proredom 1. Za isticanje u tekstu treba koristiti kurziv (*Italic*), a ne podvlačenje koje je dozvoljeno samo za URL adrese. Sve stranice moraju biti numerisane. Rad treba da bude dužine do jednog autorskog tabaka (30.000 slovnih mesta ili 20 strana bez referenci i priloga). Izuzetak su pregledni radovi koji mogu biti dužine do 50.000 znakova i prikazi koji mogu biti dužine do 5.000 znakova. Redakcija zadržava pravo da objavi i radove koji premašuju tu dužinu u slučajevima kada izlaganje naučnog sadržaja zahteva veću dužinu, odnosno prostor. Rad treba da bude lektorisan.

Jezik rada

Časopis objavljuje radove na srpskom i engleskom jeziku.

Naslov rada

Naslov rada treba da bude što konzicijni. Iza naslova rada slede ime autora i naziv institucije u kojoj autor radi. Iza imena prvog autora treba staviti fusnotu koja sadrži e-mail adresu (jednog od) autora.

Sažetak

Sažetak dužine od 150 do 250 reči treba da bude na početku rada. Sastavni delovi sažetka treba da budu: cilj istraživanja, metod, rezultati i zaključak. Sažetak po pravilu ne sadrži reference. Ako je rad napisan na srpskom jeziku, sažetak i ključne reči se prilažu i na srpskom i na engleskom jeziku.

Ključne reči

Na kraju sažetka treba navesti do pet ključnih reči. Pri odabiru ključnih reči, poželjno je odabrati one pojmove koji se često koriste za pretragu časopisa.

Tabele, grafikoni i slike

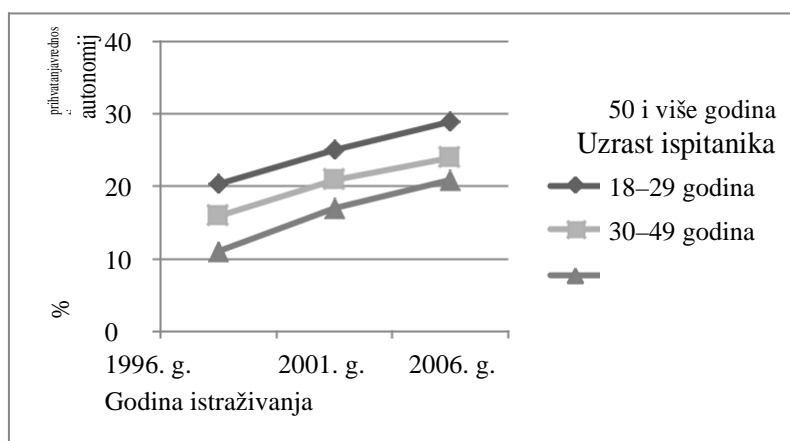
Tabele i grafikoni treba da budu sačinjeni u Wordu ili nekom Word kompatibilnom formatu. Isti podaci ne mogu se prezentovati i tabelarno i grafički. Svaka tabela, grafikon ili slika treba da budu označeni brojem, s naslovom koji ih jasno objašnjava. U slučaju tabela, u jednom redu navodi se broj tabele, običnim fontom i bez tačke na kraju, a u novom redu naslov tabele ispisan kurzivom, kao u donjem primeru. Treba izbegavati linije i senčenja koja nisu neophodna.

Tabela 1

Struktura uzorka prema polu i uzrastu u tri istraživanja

Karakteristike	Godina istraživanja			Total (N = 3700)
	1996 (n = 1280)	2001 (n = 1200)	2006 (n = 1220)	
Pol				
Muški	49.2%	47.8%	50.7%	49.2%
Ženski	50.8%	52.2%	49.3%	50.8%
Uzrast				
15–29 godina	20.8%	19.0%	25.5%	21.8%
30–49 godina	38.5%	38.5%	41.4%	39.4%
50 i više godina	40.7%	42.5%	33.1%	38.8%

U slučaju grafičkih priloga (npr., slike, grafikoni), oznaka slike/grafika uz redni broj navodi se italikom, nakon čega, u produžetku, sledi naslov slike/grafika i kratko pojašnjenje njegovog sadržaja slovima u normalu (videti primer grafika ispod). Ti elementi navode se ispod odgovarajućeg grafičkog priloga. U tekstu se treba pozvati na svaku tabelu, grafikon ili sliku, upućivanjem na brojevanu oznaku.

Grafik 1. Promene u raširenosti vrednosti autonomije. Grafik ilustruje podatak da svaka uzrasna kohorta s vremenom sve više prihvata vrednosti autonomije.

Statistika

Oznake primenjenih statističkih testova pišu se italikom (npr., *F*, *t*, *p*), izuzev ukoliko se ne radi o simbolima grčkog alfabeta (npr., χ^2 , α). Rezultati statističkih testova treba da budu prikazani u sledećem obliku: $F(1,8) = 19.53$; $p < .01$ i slično za druge testove (npr.: $\chi^2(3) =$

3.55, $p < .01$ ili $t(253) = 2.061$, $p < .05$). Treba navoditi manji broj konvencionalnih nivoa značajnosti p (npr.: .05, .01, .001).

Citati

Svaki citat, bez obzira na dužinu, treba da bude praćen referencom s brojem strane. Za svaki citat duži od 350 slovnih mesta autor mora imati pismeno odobrenje vlasnika autorskih prava, koje treba da priloži.

Fusnote i skraćenice

Fusnote treba izbegavati. Skraćenice, takođe, treba izbegavati, osim izrazito uobičajenih. Skraćenice koje su navedene u tabelama i slikama treba da budu objašnjene.

Navodenje referenci u tekstu

U radovima na srpskom jeziku preporučljivo je da se imena stranih autora navode u srpskoj transkripciji, prilagođenim (fonetskim) pisanjem prezimena, a zatim da se u zagradi prezime navodi izvorno, uz godinu publikovanja rada, na primer: Pijaže (Piaget, 1951). Ukoliko se u zagradi navodi više autora, oni se navode alfabetskim, a ne hronološkim redom (npr., Lazić, 1994; Pantić, 1990). Ukoliko su dva autora rada, oba se navode u tekstu (npr., Kuzmanović i Petrović, 2007). Ukoliko rad ima tri i više autora, navodi se samo prezime prvog autora i skraćenica „i sar.” (za radove na srpskom jeziku, npr., Joksimović i sar., 2007) ili „et al.” (za radove na engleskom jeziku, npr., Millner et al., 2005). U radovima na engleskom jeziku reference u tekstu treba navoditi u skladu s Priručnikom za objavljivanje Američke psihološke asocijacije, APA (American Psychological Association) Publication Manual, 7. izdanje (<http://www.apastyle.org/>).

Reference

Reference se navode u skladu sa APA uputstvima, 7. izdanje (<http://www.apastyle.org/>), na kraju rada, u odeljku koji treba da bude naslovljen „Reference”. U spisku referenci navode se samo one reference na koje se autor pozvao u radu, abecednim redom po prezimenima autora. Potrebno je navesti DOI broj, ukoliko ga referenca ima; navodi se na kraju reference, bez tačke na završetku. Ne treba navoditi reference koje nisu pomenute u tekstu. Ukoliko je tekst pisan na engleskom jeziku, za izvore na srpskom jeziku naslove knjiga, članaka itd. potrebno je dati i engleske prevode u zagradi. Uobičajeni izvori navode se na sledeći način:

a) **Knjiga**; Sadrži prezime i inicijale autora, godinu izdanja, naslov knjige (*kurzivom*), mesto izdanja i izdavača.

Opšti format: Autor, A., Autor, B., i Autor, C. (godina). *Naslov knjige*. Mesto izdanja: Izdavač.

Primer: Green, D., Palmquist, B., i Schickler, E. (2002). *Partisan hearts and minds: Political parties and the social identities of voters*. New Haven: Yale University Press.

b) **Poglavlje u knjizi ili zborniku**; sadrži prezime i inicijal imena autora, godinu izdanja, naslov poglavlja, inicijal imena i prezime urednika ili redaktora, naslov knjige (*kurzivom*), strane poglavlja u zagradi, mesto izdanja i ime izdavača.

Opšti format: Autor, A., i Autor, B. (godina). Naslov poglavlja. U A. Urednik, B. Urednik & C. Urednik (ur.), *Naslov knjige* (str. xxx–xxx). Mesto izdanja: Izdavač.

Primer: Popkin, S., i Dimock, M. (1999). Political knowledge and citizen competence. U S. Elkin & K. Soltan (ur.), *Citizen competence and democratic institutions* (str. 117–146). University Park: Pennsylvania State University Press.

c) **Članak u časopisu**; sadrži prezime i inicijale autora, godinu izdanja u zagradi, naslov članka, pun naziv časopisa (kurzivom), volumen (kurzivom) i stranice.

Opšti format: Autor, A., Autor, B., i Autor, C. (godina). Naslov članka. *Naziv Časopisa*, xxx, xxx–xxx.

Primer: Kuzmanović, B., Popadić, D., i Havelka, N. (1995). Social changes and changes of values. *Psihologija*, 28, 7–26.

d) **Saopštenje sa skupa**; sadrži prezime i inicijale autora, godinu i mesec održavanja skupa u zagradi, naslov izlaganja (kurzivom), naziv konferencije i lokaciju.

Opšti format: Autor, A. (godina, mesec). *Naslov saopštenja*. Saopštenje na Naziv konferencije, Lokacija.

Primer: Maksić, S., i Ševkušić, S. (2011, februar). *Problemi identifikacije kreativnosti učenika u školi*. Saopštenje sa XVII naučnog skupa Empirijska istraživanja u psihologiji, Beograd.

e) **Web dokument**; sadrži prezime i inicijale autora, godinu, naziv dokumenta (*kurzivom*) i Internet adresu sajta (URL).

Opšti format: Autor, A., Autor, B., i Autor, C. (godina). *Naziv dokumenta*. Preuzeto sa <http://xxxxxxx>.

Primer: Foa, R. (2007). *Socioeconomic development and parenting values*. Preuzeto sa http://www.roberto.foa.name/Parenting_Attitudes_Foa.

f) **Neobjavljena magistarska ili doktorska teza**; sadrži prezime i inicijal autora, godinu u zagradi, naslov teze, identifikaciju rada kao teze u zagradi, ime institucije i mesto.

Opšti format: Autor, A. (godina). *Naslov magistarske ili doktorske teze* (Neobjavljena magistarska ili doktorska teza). Ime institucije, Mesto.

Primer: Smith, B. (1995). Youth and political participation (Neobjavljena doktorska disertacija). Institute of Psychology, Vienna.

Ukoliko se navodi veći broj radova istog autora, reference se ređaju prema godini objavljivanja, od najstarije prema novijima. Reference jednog autora koje su objavljene u istoj godini treba pisati abecednim redom prema naslovima, npr., (1995a), (1995b).

Navođenje nepublikovanih radova (npr. rukopisa i sl.) nije poželjno. Ukoliko je takvo navođenje baš neophodno, treba navesti što potpunije podatke.

Pozivanje na sekundarnu literaturu ili njeno citiranje (npr., Marsh, 1980, prema: Stevenson, 2005) treba izbegavati.

Prilog

U prilogu treba dati samo one sadržaje koji bi bili korisni čitaocima za razumevanje, evaluiranje ili ponavljanje istraživanja.

Recenziranje i objavljivanje

Sve radove anonimno recenziraju dva kompetentna recenzenta. Na osnovu recenzija redakcija donosi odluku o objavljivanju rada i može doneti jednu od četiri odluke: da rad objavi u formi kakva je priložena, da rad objavi nakon minimalnih izmena od strane autora u skladu sa uputstvima recenzenata, da rad objavi nakon neophodnih ozbiljnijih izmena prerade od strane autora u skladu sa uputstvima recenzenata, ili da odbije da objavi rad. Redakcija šalje obe recenzije autoru na uvid i uz odgovarajuće obrazloženje obaveštava autora o svojoj odluci najduže tri meseca od prijema rada. Ukoliko se autor odluči da koriguje tekst u skladu sa preporukama recenzenata, može ponovo podneti rad za objavljivanje, i tada je dužan da u formi pisma redakciju upozna sa svim izmenama koje je načinio u tekstu (broj stranice na kojoj se nalazi takva izmena). Ukoliko autor smatra da neka od preporuka recenzenata nije opravdana, ili je iz nekog razloga nije moguće ispuniti, potrebno je da o tome napiše detaljno obrazloženje redakciji. Redakcija zadržava pravo da konačnu odluku o objavljivanju donese samostalno.

Kategorija (tip) članka

U skladu sa uputstvima Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, članci koji se objavljuju u časopisu *Psihološka istraživanja* biće razvrstani u neku od sledećih kategorija:

Naučni članci: 1. originalan naučni rad (rad u kojem se iznose prethodno neobjavljivani rezultati sopstvenih istraživanja naučnim metodom); 2. pregledni rad (rad koji sadrži originalan, detaljan i kritički prikaz istraživačkog problema ili područja u kojem je autor ostvario određeni doprinos, vidljiv na osnovu autocitata); 3. kratko ili prethodno saopštenje (originalan naučni rad punog formata, ali manjeg obima ili preliminarnog karaktera); 4. naučna kritika, odnosno polemika (rasprava na određenu naučnu temu, zasnovana isključivo na naučnoj argumentaciji) i osvrti;

Stručni članci: 1. stručni rad (prilog u kojem se nude iskustva korisna za unapređivanje profesionalne prakse, ali koja nisu nužno zasnovana na naučnom metodu); 2. informativni prilog (uvodnik, komentar i sl.); 3. prikaz (knjige, računarskog programa, slučaja, naučnog događaja i sl.).

Autorska prava

Od autora koji nameravaju da publikuju svoje radove u časopisu *Psihološka istraživanja* očekuje se da sami obezbede i poštuju autorska prava drugih (npr., za korišćene instrumente, softvere i sl.), kao i prava i dostojanstvo ostalih učesnika u istraživačkom procesu, u skladu sa osnovnim etičkim normama objavljivanja.

Po prihvatanju rada za objavljivanje, autori potpisuju Izjavu autora kojom potvrđuju da je reč o originalnom radu i da su poštovani svi naučni i izdavački standardi.

Autori zadržavaju autorska prava nad objavljenim člancima, a izdavaču daju neekskluzivno pravo da članak objavi, da u slučaju daljeg korišćenja članka bude naveden kao njegov prvi izdavač, kao i da distribuiraju članak u svim oblicima i medijima. Objavljeni članci distribuiraju se u skladu sa licencom Creative Commons Autorstvo – Deliti pod istim uslovima 4.0 International (CC BY-SA) . Dopušteno je da se delo kopira i distribuiraju u svim medijima i formatima, da se prerađuje, menja i nadograđuje u bilo koje svrhe, uključujući i komercijalne, pod uslovom da se na pravilan način citiraju njegovi prvobitni autori, postavi link ka originalnoj licenci, naznači da li je delo izmenjeno i da se novo delo objavi pod istom licencom kao i originalno. Autorima je dozvoljeno da objavljenju verziju rada deponuju u

institucionalni ili tematski repozitorijum ili da je objave na ličnim veb stranicama (uključujući i profile na društvenim mrežama, kao što su ResearchGate, Academia.edu, itd.), na sajtu institucije u kojoj su zaposleni, u bilo koje vreme nakon objavljivanja u časopisu, uz adekvatno referisanje.

Redakciji časopisa *Psihološka istraživanja*

IZJAVA AUTORA

1. Ček lista za autore

(potpisuje se prilikom prvog slanja teksta u redakciju)

Ovim putem izjavljujem:

- Prijavljeni rukopis nije prethodno objavljivan, niti je u procesu objave ili recenziranja u nekom drugom časopisu. U suprotnom, detaljno pismeno obrazloženje je potrebno u odeljku "Komentari uredniku".
- Ukoliko rad ima više od jednog autora, svi koautori su odobrili poslatu verziju rukopisa i saglasni su sa slanjem teksta za časopis "Psihološka istraživanja".
- Ukoliko je rad zasnovan na saopštenju sa skupa objavljenom u celosti, to je adekvatno navedeno u fusnoti vezanoj za naslov rada.
- Ukoliko je za potrebe nekog drugog rada ili konferencijskog saopštenja korišćen isti uzorak ispitanika ili korpus podataka, to je adekvatno navedeno u fusnoti na prvoj stranici ili u metodološkom delu rada pri opisu uzorka.
- Rad je nastao u skladu sa važećim etičkim standardima.
- U radu su poštovana autorska prava drugih autora. Barem jedan od autora ima dozvolu za upotrebu instrumenata i softvera navedenih u radu, i može je dostaviti ukoliko Redakcija časopisa to zahteva.
- Tekst ispunjava stilske i bibliografske zahteve navedene u Uputstvu za autore.
- Ako je rukopis priložen za rubriku koja podleže recenziji, pripremljen je u skladu sa uputstvima za obezbeđivanje anonimnosti autorstva i recenzije.

IME I PREZIME PRVOG AUTORA/AUTORKE:

Redakciji časopisa *Psihološka istraživanja*

2. Izjava o autorskim pravima

(potpisuje se pošto je tekst prihvaćen za objavljivanje)

Ovim putem izjavljujem:

- da sam saglasan/na da Redakcija časopisa *Psihološka istraživanja* može publikovati tekst naknadno dalje distribuirati na nekomercijalnoj osnovi (npr. *open source* baze, Internet strana časopisa i slično);
- da sam informisan/na da, uz obavezno referisanje gde je tekst prvobitno objavljen, imam prava da publikovani tekst naknadno koristim u skladu sa licencom Creative Commons Autorstvo – Deliti pod istim uslovima 4.0 International ([CC BY-SA](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)) (npr. postavljanje na akademske mreže, poput ResearchGate, Academia.edu i slično);
- da sam informisan/na da tekst prvobitno publikovan u časopisu *Psihološka istraživanja* ne može naknadno biti ponovo publikovan u nekom drugom časopisu, tematskom zborniku ili monografiji bez dozvole izdavača.

IME I PREZIME PRVOG AUTORA/AUTORKE:

IME I PREZIME DRUGOG AUTORA/AUTORKE:

IME I PREZIME TREĆEG AUTORA/AUTORKE:

(dodati još autora ukoliko je potrebno)

DATUM: